

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

**KRAJOWY
PUNKT KONTAKTOWY**
DIGITAL EUROPE PROGRAMME

CENTRUM PROJEKTÓW POLSKA CYFROWA

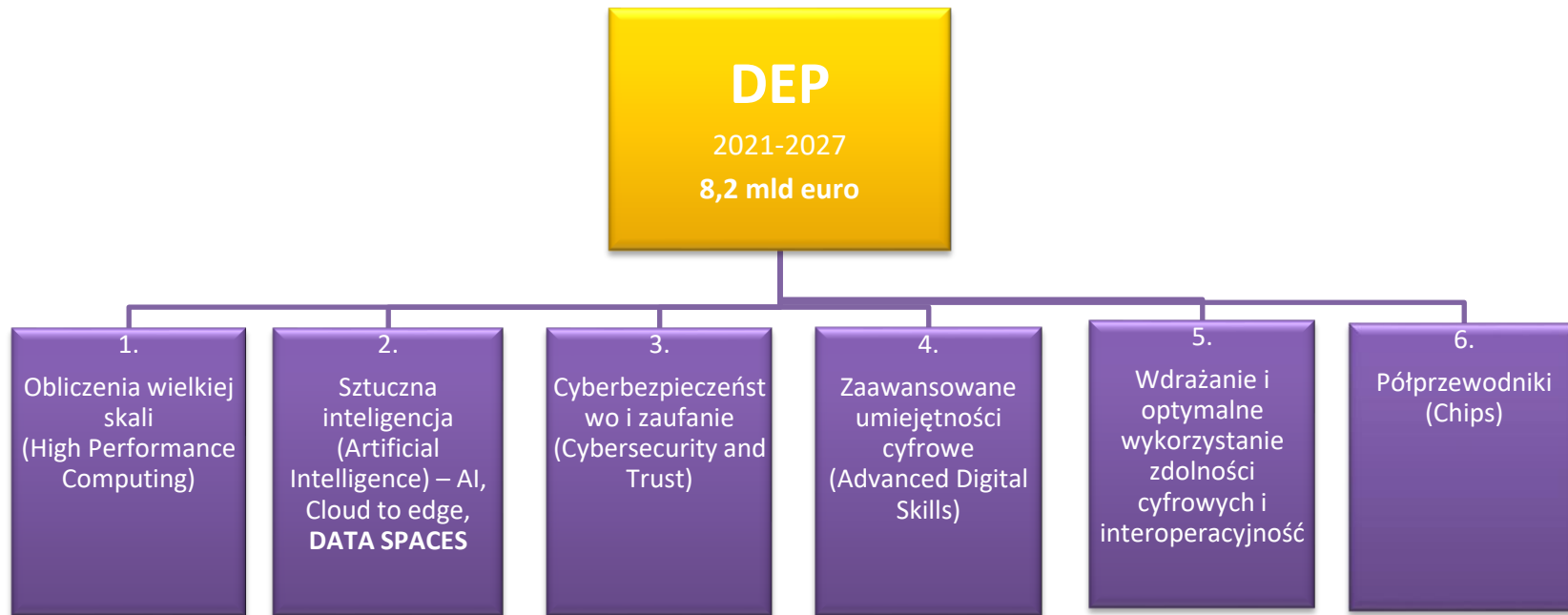
**Digital Europe Programme:
European Data Spaces**

Milena Karpińska

KPK Digital Europe Programme, CPPC

15 marca 2024

DIGITAL EUROPE PROGRAMME

EUROPEAN DATA STRATEGY (2020)

Cele:

- Europa liderem w budowaniu społeczeństwa i gospodarki opartych na danych
- Budowa konkurencyjnej pozycji na świecie i autonomii
- Budowa jednolitego rynku danych poprzez EUROPEAN DATA SPACE

Ważne kamienie milowe w realizacji strategii:

- przyjęcie rozporządzenia UE *Akt w sprawie zarządzania danymi* (2022)
- przyjęcie rozporządzenia wykonawczego Komisji (2022) dot. zbiorów danych o wysokiej wartości
- przyjęcie rozporządzenia UE *Akt w sprawie danych* (2023)

EUROPEAN DATA SPACE

Wspólna europejska przestrzeń danych to ekosystem sfederowanych danych tworzony na podstawie wspólnych zasad. Projekty w tym obszarze dotyczą stworzenia odpowiedniej infrastruktury i ram zarządzania w celu ułatwienia gromadzenia i udostępniania danych w sposób bezpieczny i łatwy. Dostawcy danych decydują komu i w jakim celu dane zostaną udostępnione oraz na jakich zasadach.

Cel: umożliwienie swobodnego przepływu danych pomiędzy krajami i sektorami oraz zapewnienie dostępu do danych dla każdego przy jednoczesnym zachowaniu pełnej kontroli nad udostępnianymi danymi

Działania:

- stworzenie ram regulacyjnych - jasnych i sprawiedliwych zasad dot. udostępniania, zarządzania oraz dostępu do danych zgodnie z europejskim prawem i wartościami
- rozwój niezbędnej infrastruktury i technologii wg najbardziej nowoczesnych standardów, zapewniających bezpieczeństwo i interoperacyjność
- wdrażanie wspólnych europejskich sektorowych data spaces oraz następnie ich stopniowa integracja, tak, aby powstał jednolity rynek danych

EUROPEAN DATA SPACES

KONCEPCJA

- tworzone przez wszystkich zainteresowanych interesariuszy
- posiadają wspólną bezpieczną i chroniącą prywatność infrastrukturę dla gromadzenia, uzyskiwania dostępu, udostępniania, przetwarzania i wykorzystywania danych
- posiadają wspólne ramy zarządzania, uwzględniające europejskie prawo i wartości (jak np. ochrona danych osobowych, ochrona konsumenta, zasady konkurencyjności)
- jasne zasady dot. dostępu i wykorzystania danych gwarantujące sprawiedliwy, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny dostęp
- właściciele danych decydują o udostępnianiu swoich danych w sposób odpłatny lub nieodpłatny
- otwarte dla wszystkich podmiotów i obywateli
- każda sektorowa przestrzeń danych posiada swoje unikalne cechy i specyfikę

FINANSOWANIE

Digital Europe Programme / Horizon Europe / EU4Health Programme (Health Data Space) / Connecting Europe Facility (Mobility Data Space)

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

Common European public administrations data spaces/ Wspólne europejskie przestrzenie danych dla administracji publicznej

- **Przestrzeń danych prawnych** ma na celu zapewnienie łatwo dostępnych, nadających się do ponownego wykorzystania i interoperacyjnych danych na temat prawodawstwa i orzecznictwa opracowanych zarówno przez UE, jak i jej państwa członkowskie
- **Przestrzeń danych dotycząca zamówień publicznych** obejmuje unijne i krajowe zbiory danych i ma na celu poprawę przejrzystości i rozliczalności wydatków publicznych, zwalczanie korupcji i poprawę jakości wydatków
- **System „Once Only” (eGovernment)** ma umożliwić portalom administracji publicznej na automatyczne i bezpieczne gromadzenie danych wymaganych w procedurach administracyjnych, bezpośrednio z innych państw członkowskich
- **Przestrzeń danych bezpieczeństwa na potrzeby innowacji** ma na celu poprawę dostępu organom ścigania do odpowiednich danych, umożliwiając im testowanie, szkolenie i walidację algorytmów w celu opracowania i wykorzystania sztucznej inteligencji w egzekwowaniu prawa

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

Common European skills data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących umiejętności

- infrastruktura umożliwiająca dostęp i ponowne wykorzystywanie danych dot. umiejętności i edukacji do celów, takich jak rozwój innowacyjnych rozwiązań, modernizacja oferty edukacyjnej, badania i analiza trendów na rynku pracy

Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących badań i innowacji – EOSC (European Open Science Cloud)

- zapewnienie europejskim naukowcom, innowatorom, przedsiębiorstwom i obywatelom przestrzeni danych, w której mogą publikować, szukać i ponownie wykorzystywać dane, narzędzia i usługi na potrzeby zadań edukacyjnych, badań oraz innowacji

Common European data space for tourism/ Wspólna europejska przestrzeń danych turystycznych

- zapewnienie łatwego, transgranicznego dostępu do kluczowych zbiorów danych, przewidywanie ruchów turystycznych oraz odpowiednie dostosowanie usług publicznych, lepsze planowanie i ukierunkowanie usług przedsiębiorstw, poprawa wpływu turystyki na zrównoważony rozwój

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

Common European agriculture data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących rolnictwa

- zwiększenie konkurencyjności rolnictwa UE poprzez dostępność i wymianę danych dotyczących produkcji, użytkowania gruntów, danych środowiskowych i innych, umożliwiając precyzyjne i dostosowane do indywidualnych potrzeb podejście do produkcji na poziomie gospodarstw oraz monitorowanie wyników sektora i jego polityk

Common European energy data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących energii

- cyfryzacja systemu energetycznego, wsparcie innowacyjnych usług energetycznych, dalsza integracja odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności systemu energetycznego

Common European green deal data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących Zielonego Ładu

- wsparcie wdrażania polityk Europejskiego Zielonego Ładu odpowiednimi danymi (np. dot. jakości powietrza, wody, gleby w odniesieniu do strategii zerowej emisji) i przyczynienie się do wyższego poziomu przejrzystości środowiskowej

European Data Space for Smart Communities/ Europejska przestrzeń danych dla Inteligentnych Społeczności

- utworzenie międzysektorowej przestrzeni danych promującej zaufaną sztuczną inteligencję i interoperacyjność w celu ulepszenia usług publicznych zgodnie z celami Zielonego Ładu i Dekady Cyfrowej, dodatkowo promując innowacje i wspierając lokalne przedsiębiorstwa i społeczności UE

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

Common European manufacturing data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących przemysłu

- zwiększenie wykorzystania danych przemysłowych, utworzenie bardziej elastycznych i odpornych łańcuchów dostaw oraz dalszy rozwój modeli biznesowych opartych na danych, które wykorzystują zaawansowane innowacje cyfrowe

European health data space/ Europejska przestrzeń danych dotyczących zdrowia

- projekt rozporządzenia ws. Europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia (2022)
- kluczowy element Europejskiej Unii Zdrowia i filar polityki zdrowotnej UE
- powiązanie ze sobą inicjatywy: European Genomic Data Infrastructure (GDI), The European Federation for Cancer Images (EUCAIM), Health Data Access Bodies in Member States

Common European language data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych językowych

- wdrożenie ekosystemu umożliwiającego gromadzenie, tworzenie, udostępnianie i ponowne wykorzystywanie multimodalnych danych i modeli językowych we wszystkich sektorach, przy jednoczesnym uwzględnianiu regulacji prawnych

Common European mobility data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących mobilności

- wsparcie na rzecz utworzenia wydajnego i wzajemnie połączonego systemu transportu multimodalnego, obejmującego ruch pasażerski i towarowy oraz mobilność w miastach

SEKTOROWE EUROPEAN DATA SPACES

Common European financial data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych finansowych

- przyczyni się do transformacji cyfrowej sektora finansowego UE z korzyścią dla klientów, wsparcie dla ożywienia gospodarczego w Europie oraz rozwoju innowacji finansowych poprzez wykorzystanie finansów cyfrowych opartych na danych

Common European media data space/ Wspólna europejska przestrzeń danych medialnych

- ma na celu pomóc organizacjom medialnym rozwijać się dzięki współpracy opartej na danych i stawić czoła wyzwaniom gospodarki cyfrowej, zwłaszcza w odniesieniu do ich konkurencyjności na rynku zdominowanym przez platformy internetowe

Common European data space for cultural heritage/ Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących dziedzictwa kulturowego

- przyspieszenie transformacji cyfrowej europejskiego sektora kultury oraz wspieranie tworzenia i ponownego wykorzystywania cyfrowych treści dziedzictwa kulturowego

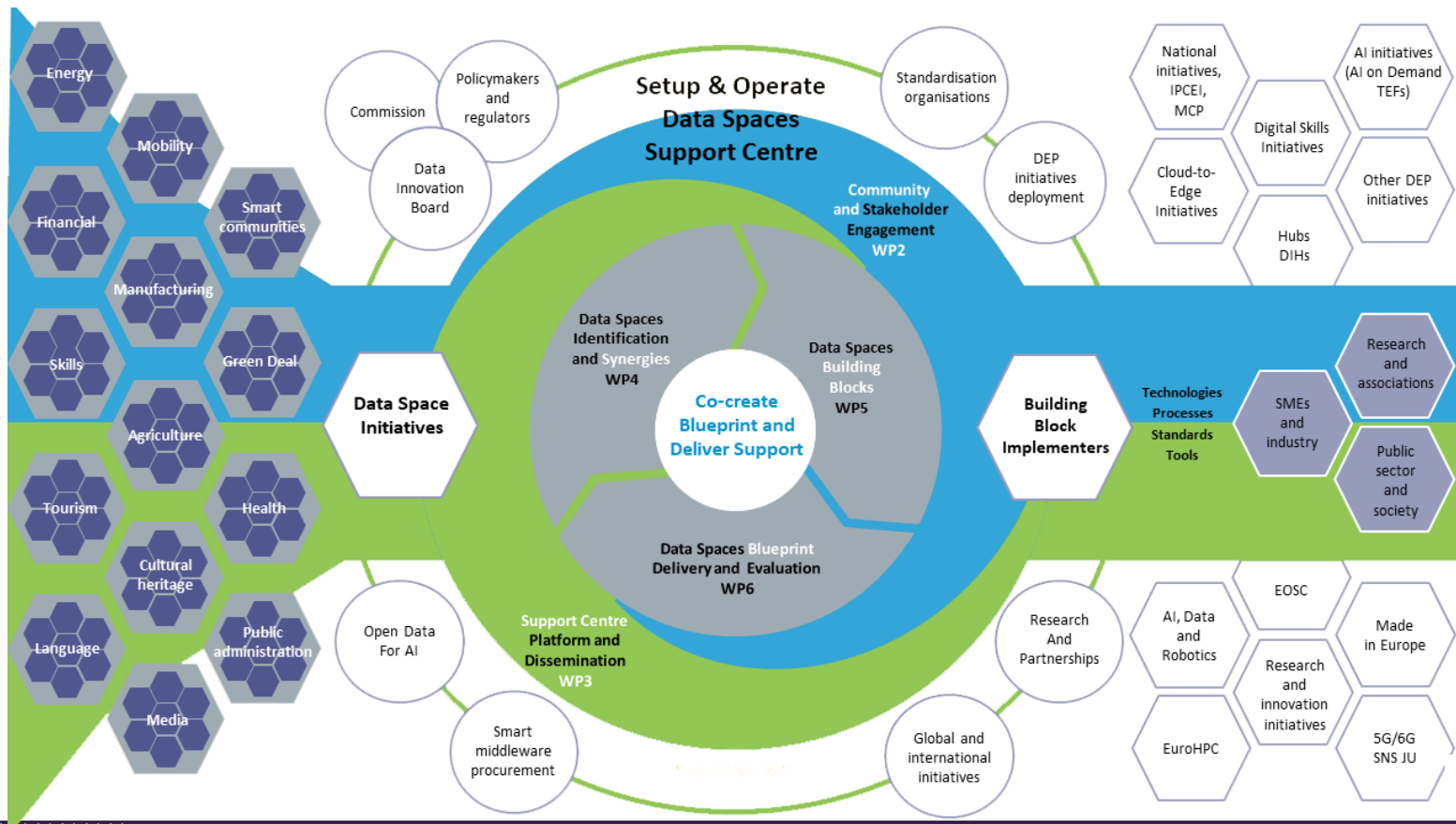
Smart Open-source Middleware (SIMPL) - inteligentna i bezpieczna platforma oprogramowania middleware typu open source

- obsługuje dostęp do danych i interoperacyjność pomiędzy europejskimi przestrzeniami danych
- tworzy ekosystemy danych, w których użytkownicy dzielą się danymi w bezpieczny sposób
- daje dostawcom danych pełną kontrolę nad tym, kto uzyskuje dostęp do ich danych

Data Spaces Support Centre (2022-2026)

- opracowuje i dostarcza architekturę referencyjną, building blocks, semantykę, specyfikacje interoperacyjności i modele danych, wraz z powiązanymi usługami doradczymi
- koordynuje działania dot. danych sektorowych, aby zapewnić ich spójny rozwój i interoperacyjność oraz korzyści skali poprzez korzystanie z wypracowanych praktyk i narzędzi

DATA SPACES Support Centre

Źródło: dssc.eu

REALIZACJA

2021

- nabory DEP na projekty przygotowawcze; granty z dofinansowaniem 100%

2022

- rozpoczęcie realizacji projektów przygotowawczych pod utworzenie 8 DS (*agriculture, financial, Green Deal, manufacturing, mobility, smart communities, skills and tourism*)
- budowanie społeczności, ram zarządzania, map drogowych, identyfikacja kluczowych zbiorów

2023

- nabory DEP na wdrażanie 8 DS (*cultural heritage, health (genome, cancer images), language, manufacturing, media, mobility, public administrations (public procurement) and smart communities*)
- wsparcie w formie zwykłych dotacji (50% dofinansowania), dotacji dla MŚP (75% dofinansowania) i zamówień publicznych
- rozpoczęcie realizacji nowych DS (*energy, research and innovation (EOSC)*)

EUROPEAN DATA SPACES

REALIZACJA

2024

- **nabory DEP na wdrażanie DS, budżet 74 mln euro**
- powołanie pierwszych EDIC:
 - *Alliance for Language Technologies (ALT EDIC)*
 - *Networked Local Digital Twins towards the CitiVERSE*
- dyskusje i analizy nad tworzeniem nowych DS

2027

- wdrożenie zidentyfikowanych obecnie DS, dla których rozpoczęto prace

WNIOSKI/ WYZWANIA

- nierówny postęp – niektóre DS są w fazie realizacji, a niektóre pozostają w fazie przygotowawczej
- potrzebne szerokie wsparcie dla wdrażania DS i tworzenia powiązań pomiędzy nimi
- promowanie jak najszerszego udziału w DS, w szczególności MŚP oraz korzystania z DS
- PL: **brak współfinansowania krajowego**

EUROPEAN DATA SPACES – NABORY DEP 2024 (29 lutego – 29 maja)

NABÓR	WARUNKI
Przestrzeń danych na rzecz dziedzictwa kulturowego – wdrożenie Centrum Kompetencyjnego dla technologii 3D	Budżet: 3 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe
Przestrzeń danych Europejskiego Zielonego Ładu	Budżet: 8 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe
Przestrzeń danych dla umiejętności	Budżet: 3 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe
Przestrzeń danych dla energetyki	Budżet: 8 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe
Przestrzeń danych dla przemysłu	Budżet: 13 mln euro; dotacja na projekt: 3-4 mln euro; konsorcjum międzynarodowe
Przestrzeń danych dla rolnictwa	Budżet: 8 mln euro; jeden projekt
Przestrzeń danych dotyczących mobilności	Budżet: 15 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe; finansowanie dla stron trzecich
Przestrzeń danych dla zdrowia: <ul style="list-style-type: none">• 1+milion genomów• Wspieranie dostępu pacjentów do ich danych zdrowotnych w całej UE• Wykorzystanie Europejskiego Formatu Elektronicznej Wymiany Dokumentacji Medycznej (EEHRxF) w placówkach opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none">• Budżet: 2 mln euro; 100% dofinansowania; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe• Budżet: 10 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe• Budżet: 4 mln euro; jeden projekt; konsorcjum międzynarodowe

KTO TWORZY DATA SPACES?

- podmioty publiczne i prywatne, dostawcy i użytkownicy danych, np. Energy DS – operatorzy energetyczni, Health DS – szpitale, Cultural Heritage DS – instytucje kultury
- instytucje akademickie, instytuty badawcze
- organizacje branżowe, stowarzyszenia
- jednostki administracji publicznej
- firmy sektora IT

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT on Common European Data Spaces, styczeń 2024

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/second-staff-working-document-data-spaces>

Informacje o naborach DEP na stronie KPK DEP: [Nabory DEP 2024](#)

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

**KRAJOWY
PUNKT KONTAKTOWY**
DIGITAL EUROPE PROGRAMME

CENTRUM PROJEKTÓW POLSKA CYFROWA

Zapraszamy do kontaktu!

<https://www.gov.pl/web/cppc/kpk-dep>

dep@cppc.gov.pl